

Vergaderjaar 2010–2011

32 317

JBZ-Raad

AD

VERSLAG VAN EEN SCHRIFTELIJK OVERLEG

Vastgesteld 16 maart 2011

Naar aanleiding van de brief van de minister van Veiligheid en Justitie d.d. 22 februari 2011¹ inzake een verzoek tot verwijdering van document COM(2010)252/2 van Europapoort heeft de Voorzitter van de Eerste Kamer op 25 februari 2011 een brief gestuurd aan de minister.

De minister heeft op 14 maart 2011 gereageerd.

De vaste commissie voor de JBZ-Raad² brengt bijgaand verslag uit van het gevoerde schriftelijk overleg.

De griffier van de vaste commissie voor de JBZ-Raad,
Kim van Dooren

¹ EK 23 217 letter AC.

² Samenstelling: Holdijk (SGP), Dölle (CDA), Van de Beeten (CDA), Broekers-Knol (VVD), Eigeman (PvdA), Kox (SP), voorzitter, Staal (D66), Franken (CDA), vicevoorzitter, Van Bijsterveld (CDA), Duthler (VVD), Van Kappen (VVD), Haubrich-Gooskens (PvdA), Meurs (PvdA), K.G. de Vries (PvdA), Peters (SP), (PvdA), Reuten (SP), Vliegenthart (SP), Kuiper (CU), Lagerwerf-Vergunst (CU), Böhler (GL), Strik (GL), Koffeman (PvdD), Yildirim (Fractie-Yildirim), Tiesinga (CDA) en Knip (VVD).

BRIEF VAN DE VOORZITTER VAN DE EERSTE KAMER DER STATEN-GENERAAL

Aan de minister van Veiligheid en Justitie

Den Haag, 25 februari 2011

In goede orde ontving ik uw brief van 22 februari 2011 inzake een verzoek tot verwijdering van document COM(2010)252/2 van Europapoort. De brief zal aan de betrokken commissies van de Eerste Kamer worden doorgeleid.

In verband met het vergaderschema van de Kamer kan uw brief op zijn vroegst op 15 maart 2011 in de gremia van de Kamer aan de orde komen.

Het zou dienstig zijn, indien u in de aanloop naar deze datum schriftelijk verheldert op welke (juridische) argumentatie het standpunt van de Europese Commissie betreffende verplichtingen van parlementen in deze stoelt en op welke gronden de Commissie overweegt een infractieprocedure tegen Nederland aan te spannen.

Uw bericht zie ik graag spoedig tegemoet.

De voorzitter van de Eerste Kamer der Staten-Generaal,
P. R. H. M. van der Linden.

BRIEF VAN DE MINISTER VAN VEILIGHEID EN JUSTITIE

Aan de Voorzitter van de Eerste Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 14 maart 2011

Hierbij reageer ik op uw brief van 25 februari in reactie op mijn (herhaalde) verzoek tot verwijdering van document COM (2010) 252/2 van Europapoort. In uw brief heeft u gevraagd om nadere informatie over de argumentatie van de Europese Commissie betreffende het verzoek tot verwijdering van het document en de verplichtingen van parlementen in deze. Uit de informele contacten die hebben plaatsgevonden met de Commissie begrijp ik haar argumentatie als volgt.

Document COM (2010) 252/2 betreft een concept- aanbeveling van de Commissie voor het mandaat voor een verdrag tussen de Europese Unie en de Verenigde Staten inzake de bescherming van persoonsgegevens. Dergelijke onderhandelingsmandaten zijn vanzelfsprekend vertrouwelijk. Document COM (2010) 252/2 is door de opsteller van het document, de Commissie, dan ook aangemerkt als «restreint» (restricted) document. Deze rubricering wordt toegepast op gegevens waarvan de openbaarmaking zonder machtiging van de Commissie nadelig zou kunnen zijn voor de belangen van de Europese Unie of één van haar lidstaten. Lidstaten ontvangen «restreint» documenten onder de voorwaarde dat zij ervoor zorgen dat de nationale overheden van de lidstaten de veiligheidsregels van de Commissie zelf respecteren. Zie voor een overzicht van deze beveiligingsregels Besluit van de Commissie 2001/844 (Publicatieblad 2001, L 317/1).

Uit deze regels volgt onder meer dat documenten met een classificatie als «restreint» nooit uit eigen beweging openbaar mogen worden gemaakt, tenzij de oorspronkelijke verstrekker van het document, in dit geval dus de Commissie, daarvoor uitdrukkelijk toestemming heeft verleend. Bovendien dient de opsteller daarvoor de kwalificatie «restreint» te verwijderen (zie 17.3 van de in de vorige alinea genoemde beveiligingsregels). Dit is in casu niet gebeurd.

Het gegeven dat het bewuste document op illegale wijze publiek is geworden via statewatch.org, doet hieraan niet af. Nu de Commissie zelf geen toegang heeft verleend tot COM (2010) 252/10 is er geen sprake van openbaarmaking in de zin van Verordening 1049/2001 inzake de toegang van het publiek tot documenten van het Europees Parlement, de Raad en de Commissie.

Zonder toestemming van de Commissie betekent openbaarmaking door het parlement van ter vertrouwelijke inzage gestuurde document dat de lidstaat, die verantwoordelijk is voor de handeling van diens nationale parlement, in strijd handelt met de beveiligingsregels van de Commissie en met het beginsel van loyale samenwerking tussen instellingen van de Europese Unie en lidstaten zoals vastgelegd in artikel 4 lid 3 van het EU-Verdrag. Openbaarmaking op de website van de Kamer wekt ten onrechte de schijn dat dit vertrouwelijke document legaal is openbaargemaakt. Zie ook punt 15 van de preambule bij Verordening 1049/2001 inzake publieke toegang van het publiek tot documenten van het Europees Parlement, de Raad en de Commissie: *«Deze verordening heeft weliswaar noch tot doel noch tot gevolg de nationale wetgevingen ter zake van toegang tot documenten te wijzigen, maar het spreekt vanzelf dat de lidstaten, gelet op het beginsel van loyale samenwerking dat hun betrekkingen met de instellingen regelt, erop zullen toezien dat aan de*

goede toepassing van deze verordening geen afbreuk wordt gedaan en dat de veiligheidsregels van de instellingen worden geëerbiedigd.»

De Commissie meldde daarnaast het volgende ten aanzien van de verplichtingen die een parlement in deze heeft. Uit het systeem van de EU-Verdragen en de daarop betrekking hebbende rechtspraak blijkt duidelijk dat de lidstaat als eenheid aansprakelijk is voor schending door organen van de centrale overheid zowel als door organen van gedecentraliseerde overheden. Bij een procedure wegens niet-nakoming van verplichtingen die voortvloeien uit het EU recht, is niet relevant welk al dan niet constitutioneel onafhankelijk orgaan oorzaak van de inbreuk is. De lidstaat is om die reden dan ook verantwoordelijk voor de handelingen van bijvoorbeeld haar nationale parlement. Daarbij komt dat een lidstaat zich ter rechtvaardiging van de niet-nakoming niet ten exceptieve kan beroepen op bepalingen, praktijken of situaties van zijn nationale rechtsorde.

Zoals ik u eerder meldde heeft de Europese Commissie contact opgenomen met de Nederlandse Permanente Vertegenwoordiging bij de EU over dit document. De Commissie heeft daarbij dringend verzocht het document zo spoedig mogelijk te verwijderen. Als dit niet gebeurt, denkt de Commissie na over volgende stappen, waarbij het inleiden van een inbreukprocedure tegen de betrokken lidstaat Nederland denkbaar is.

De minister van Veiligheid en Justitie,
I. W. Opstelten